جلسات دیوان بین‌المللی دادگستری از امروز با هدف بررسی احراز صلاحیت رسیدگی به شکایت ایران از امریکا آغاز می‌شود

داوری بر اساس «مودت»

مریم سالاری
خبرنگار دیپلماسی

عهدنامه دوستی میان ایران و امریکا که در تاریخ پرحادثه دو کشور بارها محل رجوع بوده، محمل رسیدگی به یک دعوای بزرگ دیگر قرار گرفته است. دعوایی که کلید آن چهار سال پیش با آغاز اقدامات دولت دونالد ترامپ علیه توافق هسته‌ای زده شد و با خروج یکجانبه از این توافق تکمیل گردید تا موج گسترده‌ای از تحریم‌هایی که زیر سایه این پیمان چندجانبه لغو شده بود، به سمت ایران روانه شود. حقوقدانان ایرانی سوای جدال دیپلمات‌ها در مجامع بین‌المللی که نمایش اولیه آن در تلاش ناکام اروپایی‌ها در حراست از برجام بروز یافت، خود را برای یک نبرد جدی در دیوان بین‌المللی دادگستری و طرح و پیگیری شکوائیه‌ای مهیا کردند که انتظار می‌رفت نتایجی ثمربخش برای ایران داشته باشد. مبنای طرح این اعتراض هم می‌توانست عهدنامه «مودت» به عنوان یک پیمان قدیمی باشد که ۲ سال پس از کودتای۲۸ مرداد سال ۱۳۳۲ علیه دولت محمد مصدق به امضا رسیده و پیش‌بینی کرده بود که چنانچه هر اختلافی میان ایران و امریکا در مورد تفسیر یا اجرای این عهدنامه از طریق دیپلماتیک قابل حل نباشد، به دیوان بین‌المللی دادگستری لاهه ارجاع شود. به این معنا که رجوع به دیوان تنها با رضایت ایران یا امریکا امکانپذیر بود و به پیش شرط دیگری احتیاج نداشت.

■ **دو پرونده روی میز دیوان**

بعد از ماجرای حمله امریکا به سکوهای نفتی ایران در خلیج فارس که ایران در سال ۱۳۷۱ شکایت خود را به دیوان بین‌المللی دادگستری برد و دست پر بیرون آمد، دو پرونده دیگر در سال‌های اخیر و کمی پس از روی کار آمدن ترامپ در دیوان گشوده شد. خرداد ۱۳۹۵ بود که ایران در پی توقیف و مصادره ۲ میلیارد دلار از اموال بانک مرکزی و سایر شرکت‌ها و مؤسسات ایرانی که بر اساس احکام شماری از دادگاه‌های امریکایی صورت گرفته بود، از این کشور به دیوان بین‌المللی دادگستری شکایت و اعلام کرد که امریکا عهدنامه مودت را زیر پا گذاشته است.

امریکا هم با این ادعا که توقیف اموال بانک مرکزی ایران با هدف حمایت از فعالیت‌های تجاری اتباع و شرکت‌های این کشور بوده و بانک مرکزی به دلیل ماهیت حاکمیتی اش، نمی‌تواند از حمایت عهدنامه بهره‌مند شود، از دیوان خواست که شکایت ایران را مردود اعلام کند.

حقوقدانان ایرانی در تیرماه ۹۷ برای دومین بار در دوره ترامپ دادخواستی را در دیوان به ثبت رساندند که این بار موضوع شکایت، تحریم‌هایی بود که دولت امریکا در پی تصمیم به خروج از برجام در ۸ مه۲۰۱۸ علیه ایران به جریان انداخته و از مراودات اقتصادی آن با کشورهای بین‌الملل ممانعت به عمل آورده بود. اقدامی که عملاً با برخی از مفاد عهدنامه مودت مغایرت داشت. ایران طرح این شکایت را هم بر اساس نقض این عهدنامه مورد پیگیری قرار داد؛ اما چنانکه انتظار می‌رفت امریکا دیوان را برای رسیدگی به این شکایت واجد صلاحیت ندانست تا پروسه احراز صلاحیت برای رسیدگی به چنین شکوائیه‌ای آغاز شود.

مسأله اینجا بود که شکایت ایران از تحریم‌های امریکایی طیف گسترده‌ای از اقلام حیاتی و مورد نیاز را شامل می‌شد. ضروریاتی که تحریم برخی از آنها می‌توانست به بهای جان مردم ایران تمام شود. چاره کار برای رسیدگی فوری چنان که در سازوکار حقوقی دیوان تعبیه شده بود، بررسی مقدماتی و ظاهری این نهاد حقوقی برای احراز صلاحیت جهت صدور یک قرار موقت بود. این بررسی مقدماتی به خودی خود به این معنا نبود که دیوان صلاحیت خود را برای رسیدگی بلندمدت به این دعوا قبول کرده است بلکه کوشیده بود بر اساس اهرم‌های حقوقی مؤثر با رسیدگی فوری به شکایت ایران از وقوع آسیب‌های غیر قابل جبران تحریم‌ها به مردم ایران جلوگیری کند. چه هدف از صدور دستور موقت بررسی عاجل به موضوع برای جلوگیری از حاصل شدن یک زیان غیر قابل جبران بود.

■ **دستوری که خوشایند امریکا نبود**

بررسی فوری و مقدماتی دیوان به شکایت ایران در پرونده تحریم‌ها یک ماه بعد با ارسال یک نامه از سوی این نهاد بین‌المللی خطاب به «مایک پمپئو»، وزیر خارجه امریکا همراه شد. نامه‌ای رسمی که به واشنگتن هشدار می‌داد از هر اقدام جدیدی علیه ایران پرهیز کند و کاری نکند که رأی قریب‌الوقوع دیوان بلااثر شود.

دیوان کمتر از سه ماه بعد از طرح شکایت ایران (مهرماه ۹۷) دستور موقتی را صادر کرد که در مهمترین بخش از امریکا می‌خواست از تصویب تحریم‌های نفتی و تحریم‌هایی که علیه ایران پیش‌بینی شده و همچنین مانع‌تراشی در مسیر صادرات و نقل و انتقالات مالی برای اقلامی مانند دارو، تجهیزات پزشکی و مواد غذایی و تجهیزات لازم برای ایمنی هواپیما خودداری کند. قاضی «عبدالقوی احمد یوسف»، رئیس قضات مأمور رسیدگی به پرونده شکایت ایران در حالی اعلام کرد که این دیوان رأی خود را به اتفاق آرا صادر کرده است که همه قضات از جمله «پراوار»، قاضی معرفی شده از سوی امریکا به این دادگاه نیز رأی به تعلیق تحریم‌های ایران داده بودند. صدور این قرار موقت چندان خوشایند امریکا واقع نشد و تأثیر خود را در اعلام خروج از عهدنامه مودت با ایران به جای گذاشت. چنانکه وزیر امور خارجه امریکا چند روز بعد از این ماجرا اعلام کرد که کشورش با تصمیمی دیرهنگام به حضور در پیمان مودت پایان می‌دهد. هرچند که صرف اعلام خروج از این پیمان نمی‌توانست تأثیری بر روند رسیدگی به شکایت ایران داشته باشد. چه حقوقدانان ایرانی در شکایت خود به تخلفاتی از سوی امریکا اشاره کرده بودند که در زمان اعتبار دو طرفه معاهده به وقوع پیوسته بود و امریکا نمی‌توانست بعد از خروج خود از این عهدنامه از تأثیرات حکم الزام‌آور دیوان دور باشد. با این حال بی‌اعتنایی امریکا به قرار موقت دیوان هم چندان دور از انتظار نبود و مقام‌های این کشور به رغم این ادعا که کالاهای بشردوستانه از جمله دارو و غذا را از شمول تحریم‌های خود خارج کرده‌اند، در دو سال گذشته همچنان در مسیر افزودن تحریم‌های ضد ایرانی گام برداشتند.

■ **دو گزاره ادعایی**

بعد از آنچه در نتیجه رسیدگی موقت به دعوای ایران و امریکا حاصل شد، حالا قرار است دیوان بین‌المللی دادگستری از امروز تا دوشنبه هفته آینده چهار جلسه برگزار کند که در خلال این جلسات تنها این موضوع را مورد بررسی قرار خواهد داد که آیا دیوان صلاحیت ورود و رسیدگی به شکایت ایران از امریکا را دارد یا خیر. امریکا، دیوان را واجد صلاحیت نمی‌داند و در همین رابطه هم دو گزاره دور از ذهن را مطرح کرده است؛ ابتدا آنکه این کشور شکایت ایران را در چارچوب معاهده مودت نمی‌داند و می‌گوید که این دعوا مربوط به برجام است و ایران از حق خود در این عهدنامه سوءاستفاده کرده و دعوای برجامی‌اش را در چارچوب پیمان مودت بازتعریف کرده است. این ادعایی بود که امریکا هنگام صدور قرار موقت هم مطرح کرده بود و با این پاسخ دیوان روبه‌رو شده بود که یک واقعه می‌تواند موضوع چند مبنای دادرسی باشد و تا زمانی که دو طرف با هم توافق نکرده باشند که انحصاراً به یک مرجع مراجعه کرده باشند، انتخاب در اختیار خواهان خواهد بود. پاسخ دیوان از پشتوانه دیگری هم بهره‌مند بود و آن اینکه زمانی که برجام در شورای امنیت به تصویب رسید ایران سندی را به شماره ۵۵۰ در ژوئیه ۲۰۱۵ در قالب بند ۱۳ برجام به ثبت رسانده بود که به صراحت تأکید می‌کرد به موجب توافق هسته‌ای هیچ یک از حقوق ایران در سایر معاهدات محدود نشده است.

گزاره دومی که امریکایی‌ها در دیوان مطرح کرده و اثبات آن را دنبال می‌کنند، به حلقه ارتباطات اقتصادی ایران مربوط است. واشنگتن مدعی است که شکایت ایران به رابطه اقتصادی‌اش با سایر کشورها مربوط است و ارتباطی با رابطه اقتصادی ایران و امریکا ندارد. حقوقدانان این کشور از این منظر معاهده مودت را برای پیگیری این پرونده قابل اجرا نمی‌دانند و معتقدند اعمال تحریم‌ها و اجرای آنها دو رویکرد متفاوت است؛ به این معنا که گرچه تحریم‌ها از سوی امریکا تصویب شده؛ اما توسط کشورهای ثالث اجرا شده و این مسأله تعهدات امریکا در چارچوب پیمان مودت را نقض نمی‌کند.

■ **ایران چه می‌خواهد؟**

ایران در پیگیری پرونده شکایت خود ابتدا می‌کوشد با طرح استدلال‌های قابل دفاع، دیوان را برای احراز صلاحیت رسیدگی به این موضوع مجاب کند و از سوی دیگر از محدود شدن صلاحیت دیوان برای رسیدگی به موضوعات ممانعت به عمل آورد تا دیوان به طور موسع صلاحیت خود را احراز کند. پیشتر دیوان در خلال صدور دستور موقت صرفاً به رفع محدودیت تبادل کالاهای بشردوستانه اکتفا کرده بود و حالا حقوقدانان ایرانی در روند بررسی بلند مدت، می‌کوشند که با گسترده‌تر شدن شمول دامنه صلاحیت دیوان، رفع محدودیت‌ها را از کالاهای بشردوستانه فراتر ببرند. این تلاش ایران در حالی است که یکی از دشواری‌های پیگیری دعواهای حقوقی در نظام بین‌الملل، موضوع دعواست. ایران در طرح دعوی خود مسأله تحریم‌ها را با اشاره به تاریخ خروج امریکا از برجام مورد توجه قرار داده و آن را به مسأله برجام گره نزده است. چه نام بردن از برجام می‌تواند اهرم مؤثری برای این ادعای امریکا باشد که دعوای ایران بر سر این توافق است و ارتباطی به عهدنامه مودت ندارد.

اینک دو پرونده از سوی ایران روی میز دیوان بین‌المللی دادگستری قرار دارد و وارد فرآیند بلندمدت رسیدگی شده است. پرونده شکایت بابت توقیف اموال بانک مرکزی ایران در پروسه طولانی‌تر جریان دارد و پرونده شکایت از تحریم‌های امریکایی با فوریت بیشتری در دست بررسی است.

جلسات جاری دیوان درباره پرونده تحریم‌ها این بار به دلیل شیوع اپیدمی کرونا به صورت مجازی برگزار خواهد شد و دیوان در چهار جلسه پیش رو موارد مورد نظر امریکا برای عدم صلاحیت خود را همراه با پاسخ‌های تیم ایران استماع می‌کند و سپس وارد مشورت می‌شود. احتمال می‌رود که رأی دیوان برای مشخص کردن این مسأله که آیا صلاحیت رسیدگی به پرونده شکایت ایران را دارد یا نه در فاصله سه تا شش ماه آینده صادر شود تا در صورت احراز صلاحیت، دعوای بزرگ ایران و امریکا وارد عرصه مهم‌تری شود.

الف

برش

اظهاراتی که بهانه به دست امریکا می‌دهد

نکته سنجی حقوقدانان ایرانی که تا اینجای کار با حاصل شدن یک دستور موقت الزام‌آور برای امریکا همراه بوده و پرونده دعوا بر سر تحریم‌های امریکا را در عرصه‌ای فراتر از برجام به جریان انداخته فارغ از موانعی نیست که دست بر قضا آتش آن در داخل ایران روشن می‌شود. برخی در داخل به اشتباه این گونه می‌گویند که شکایت ایران به دیوان بین‌المللی دادگستری باید به جای مبنا قرار دادن عهدنامه مودت، نقض برجام را مبنای شکایت خود قرار می‌داد. این در حالی بود که احتمال قرار گرفتن برجام در حلقه موضوعاتی که دیوان صلاحیت رسیدگی به آن را داشت، به اندازه‌ای ضعیف بود که احتمال رد آن در همان مراحل اولیه می‌رفت. بنابراین حقوقدانان ایرانی با علم به این موضوع، پایه دعوی خود را معاهده‌ای قرار دادند که پیش از آن دست کم شش بار محل رجوع شکایت ایران و امریکا قرار گرفته بود. پیچیدگی حقوقی دعوای ایران و امریکا به اندازه‌ای است که طرح هر سخن نابجا توسط هر مقام ایرانی می‌تواند زیان‌های غیر قابل جبرانی را برای نتیجه‌بخشی شکایت ایران به جای بگذارد. طرح این مسأله که وضعیت اقتصادی نابسامان کشور نه در نتیجه تحریم‌های امریکا که نتیجه سوء مدیریت و فساد ساختاری ایران است و بارها از سوی شماری از مقام‌های سیاسی ایران در واکنش به تحولات جاری کشور بر زبان آمده است، می‌تواند سند گویایی برای حقوقدانان امریکایی جهت رد استدلال‌های تیم ایرانی باشد. چه به حساب این سخنان، شکایت ایران از مشکلات اقتصادی‌اش ارتباطی با تحریم‌ها ندارد و نمی‌تواند محملی برای اعتراض به دیوان باشد. در اهمیت سخنان و موضعگیری مقام‌های ایران در روند این شکایت همین بس که منابع دیپلماتیک می‌گویند گروهی سازمان‌یافته در امریکا به طور متمرکز در حال رصد و ثبت اظهاراتی از سوی مقام‌های ایرانی درخصوص پرونده مطروحه در دیوان بین‌المللی دادگستری هستند که بتوانند از قبال آن برای رد مطالبات ایران در دیوان مسئولیت و ثبت حقوقی ایجاد کنند.

دیگه چه خبر

بنیاد ملی افزایش جمعیت تشکیل می‌شود؟

» **خبر اول اینکه**، یک عضو کمیسیون اجتماعی مجلس درباره جزئیات طرح «افزایش جمعیت» گفت که بر اساس این طرح و در صورت تصویب، بنیاد ملی افزایش جمعیت به ریاست رئیس جمهوری تشکیل می‌شود. سید علی موسوی به «انتخاب» گفت: دلیل اصلی ما برای این مسأله ایجاد نظم و تمرکز بیشتر در اجرای طرح است. چراکه بیشتر طرح‌هایی که تاکنون درباره افزایش نرخ جمعیت مطرح شده و به همه وزارتخانه‌ها و دستگاه‌ها و نهادهای مربوطه ابلاغ شده است، نیازمند یک سکانداری واحد و مشخص بوده است. لذا ما پیشنهاد ایجاد بنیاد ملی افزایش جمعیت را مطرح کردیم. به گفته وی، این تمرکزگرایی باعث می‌شود که بنیاد ملی افزایش جمعیت سکانداری بحث افزایش نرخ رشد جمعیت را عهده‌دار شود. البته ما در طرح پیش‌بینی کردیم که این بنیاد زیر نظر دولت و مشخصاً زیر نظر مستقیم رئیس جمهوری فعال باشد و شخص رئیس‌جمهوری، ریاست این بنیاد را انتخاب کند. یکی از محورهای تشویقی این طرح برای فرزندآوری هم اختصاص سهام برای فرزندان سوم به بعد خانواده‌هاست. موسوی در این باره افزوده: قبلاً هرچه طرح تشویقی برای فرزندآوری مطرح شده بود برای دولت بارمالی سنگینی ایجاد می‌کرد. لذا نمایندگان مجلس این بار دنبال طرحی برای عدم ایجاد بارمالی برای دولت بودند. این پیشنهاد سهام آیندگان، بار مالی برای دولت ندارد.

نامزدی زنان برای ریاست جمهوری منع قانونی ندارد

» **خبر دیگر اینکه**، سخنگوی شورای نگهبان نداشتن رئیس جمهور زن در کشور را به بحث‌های فرهنگی مرتبط دانسته و گفته که در این خصوص مانع قانونی وجود ندارد. عباسعلی کدخدایی در بخشی از گفت‌وگوی خود با روزنامه اطلاعات گفته است: قوانین بخشی از این مسأله است اما از نظر من، بخش عمده‌ای از آن بحث فرهنگی است. می‌توانیم همین سؤال را به این صورت مطرح کنیم که چرا در امریکا بعد از سیصد سال هنوز رئیس جمهور زن نداریم. آیا بحث تفاوت بین زن و مرد بوده است؟ به نظر می‌رسد بیشتر این موضوع فرهنگی است. وی افزوده: بگذارید مثال دیگری از داخل کشور خودمان بزنم. در همین انتخابات اخیر، تعداد خانم‌هایی که برای نمایندگی مجلس ثبت‌نام کردند و تأیید صلاحیت شدند بسیار زیاد بود. از بین آنها تعداد ۱۶، ۱۷ نفر انتخاب شدند. یعنی خانم‌ها هم به خودشان رأی نمی‌دهند، اینجا که دیگر شورای نگهبان مقصر نیست. پس دقیقاً مسأله ممنوعیت‌های قانونی نیست و پای مسائل فرهنگی در میان است. کدخدایی ادامه داد: شاید در دوره‌ای ریاست جمهوری خانم‌ها هم اتفاق بیفتد؛ کما اینکه در هیچ دوره‌ای وزیر زن نداشتیم اما در دولت آقای احمدی‌نژاد یک وزیر زن هم منصوب شد. بنابراین، منع قانونی وجود ندارد و شاید در دوره‌های آتی رئیس جمهور زن هم داشته باشیم.

چهره

نامه دختر امام خمینی به برخی سران کشورهای اسلامی

زهرا مصطفوی دبیرکل جمعیت دفاع از ملت فلسطین با ارسال نامه‌ای به برخی از سران کشورهای اسلامی نسبت به عواقب عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی هشدار داد.

به گزارش جماران، در بخشی از نامه دختر امام(ره) آمده است: آوارگی ۷۲ساله مردم فلسطین شاخص مهمی در کوتاهی رهبران جهان اسلام در موضوع فلسطین است. اقدام برخی رهبران جهان اسلام در نادیده انگاری اشغال فلسطین و رنج اشغال و آوارگی مردم فلسطین و گام نهادن در مسیر برقراری رابطه سیاسی با اشغالگران فلسطین در واقع خلاف آموزه‌های اسلامی و نص صریح قرآن کریم «وَلَنْ يَجْعَلَ اللهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلاً» است و انتخابی علیه اخوت و وحدت اسلامی که فرمود: «وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا» و بی‌هیچ تردیدی زمین نهادن تکلیف جهاد آزادسازی دارالاسلام از اشغال دارالکفر است. مصطفوی افزوده: سر گذشت ملت‌ها و حکومت‌ها که قرآن مؤکداً به مطالعه آن دعوت می‌کند، نشان می‌دهد که حکومت‌ها ماندنی نیستند اما ملت‌ها پایدارند و این ملت‌ها هستند که حکومت‌هایی را که خیانت می‌کنند تنبیه خواهند کرد. بر این اساس ملت‌های مسلمان سرانجام از دولت‌هایی که دوستی با دشمن امت و آن هم بدترین دشمن امت را انتخاب کرده‌اند، انتقام سختی خواهند گرفت. جمعیت دفاع از ملت فلسطین و اتحادیه بین‌المللی سازمان‌های غیر دولتی حامی حقوق مردم فلسطین که از سازمان‌های مردمی بوده و در حقیقت صدای اراده و خواست مردم ایران و همه اعضای حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی خویش هستند، خود را مکلف می‌دانند که همه دولت‌های عربی و اسلامی را نسبت به پیامدهای تلخ انتخاب خیانت به آرمان فلسطین و همکاری با دشمن صهیونیستی هشدار دهند. بی‌شک آنچه در آینده این انتخاب پیدا است، مشکلات متعدد و گسترده سیاسی، اجتماعی، امنیتی و اقتصادی برای دولت و ملت شما است. حضور نظامی و امنیتی در کل منطقه غرب آسیا و شمال آفریقا و خصوصاً در منطقه راهبردی خلیج فارس از سیاست‌های رژیم صهیونیستی است. در همین باره علی اکبر ولایتی هم دربیانیه‌ای نوشت: اقدام ننگین آل خلیفه و اصرار بر اجرای معامله قرن و خیانت به آرمان فلسطین، بی‌تدبیری حاکمان بحرین و همچنین امارات را به نمایش می‌گذارد که با امید واهی و دل بستن به وعده‌های پوشالی و تو خالی شیطان بزرگ امریکای جنایتکار که دستش به خون هزاران هزار مسلمان بی‌گناه اعم از عرب و غیرعرب آغشته است، خانه‌ای بر آب بنا نمودند. عبداللطیف الزیانی، وزیر امور خارجه بحرین در گفت‌وگو با شبکه سعودی العربیه، اظهارات مقامات کشورمان در محکومیت عادی‌سازی روابط با رژیم صهیونیستی را «دخالت در امور داخلی بحرین» خواند. به‌گزارش ایسنا، او مدعی شد که ایران باعث بی‌ثباتی و ناامنی در منطقه می‌شود و برای این منظور از شبه نظامیان حمایت می‌کند. وزیر امور خارجه بحرین در رابطه با توافق اخیر کشورش با رژیم صهیونیستی مدعی شد: این توافق تاریخی و شجاعانه و در راستای همزیستی مسالمت‌آمیز است و منجر به ایجاد ثبات در منطقه خواهد شد.

یادداشت

طرح‌های محرومیت‌زدایی در سالگرد دفاع مقدس

جانشین معاون هماهنگ‌کننده سپاه از اجرای طرح‌های محرومیت‌زدایی و رزمایش کمک مؤمنانه در مناطق محروم به مناسبت چهلمین سالگرد دفاع مقدس خبر داد.

به گزارش سپاه نیوز، سردار علی فضلی در نشست مشترک فرماندهان ناجا و سپاه که به‌صورت ویدئوکنفرانس با سایر استان‌ها در ستاد ناجا برگزار شد، گفت: در ۴۰ سالگی انقلاب از ظرفیت‌های سپاه، بسیج و نیروی انتظامی در ترویج فرهنگ دفاع مقدس استفاده خواهیم کرد و به جای یک هفته دفاع مقدس، ۴۰ هفته را از سوم خرداد تا پایان سال برگزار خواهیم کرد و هر هفته برنامه‌های مختلفی را برای ترویج هفته دفاع مقدس به کار خواهیم بست. سردار فضلی ادامه داد: در تمامی این هفته‌ها ناگفته‌های دفاع مقدس را به مردم خواهیم گفت و این موضوع با همکاری بسیج، سپاه و نیروی انتظامی انجام خواهد شد. وی افزود: در این برنامه‌ها قرار است که کمک‌های مؤمنانه و همچنین طرح‌های محرومیت‌زدایی از مناطق آسیب‌پذیر انجام و ۱۲ بیمارستان صحرایی برپا شود تا بتوانیم به اقشار آسیب‌پذیر خدمات درمانی پزشکی ارائه دهیم.

امنیت از بستر اقیانوس تا اوج آسمان

سلمان اکبری پاکرو
پژوهشگر جنگ و دفاع مقدس

یک سؤال همیشگی برای مردم کشورها وجود دارد که در زمان صلح، وقتی جنگ و سنگری وجود ندارد و وقتی دشمنی نیست، نیروهای مسلح به چه کارشان می‌آیند؟ چرا باید این همه هزینه صرف حقوق و تجهیز نیروهای مسلح شان شود. در پاسخ باید گفت نیروهای مسلح در زمان صلح، بیش از زمان جنگ مفیدند؛ مهم‌ترین تولید کشورها در این شرایط، امنیت و صلحی است که توسط ارتش‌ها تولید می‌شود و کشورها سنگین‌ترین هزینه‌ها را متقبل می‌شوند و گران‌ترین تجهیزات نظامی را خریداری می‌کنند تا با کمک آن، امنیت کشور و ملت شان را تضمین کنند.

این امنیت وقتی با تجهیزات وارداتی و بیگانه تولید شود، امنیت وارداتی است؛ دروازه مستحکمی برای مقابله با ورود دشمن یا دزد ساخته‌اند و قفل پیشرفته‌ای هم روی آن نصب کرده‌اند اما... کلید نفوذ به این دروازه را پشت در، جا گذاشته‌اند و دشمن براحتی می‌تواند از دروازه خاطر آسوده و از دیوار بلند خوش‌خیالی‌هایشان بگذرد، حاشا که این در را از دشمن و قفل را از دزد ستانده باشند که آن وقت هم هزینه گزافی به خصم شان داده و انبان و شکمش را سیر کرده‌اند و هم راه گنجه جواهرات شان را به او نشان داده‌اند. می‌شود حکایت «دزدی که با چراغ می‌آید و گزیده‌تر می‌برد کالا». امنیت وارداتی بسیاری از کشورهای منطقه از همین نوع است؛ عدو، براحتی زرادخانه‌هایش را در خانه‌های مردم شان خالی می‌کند و دست آخر هم گاوشیری می‌خواندشان. بیگانگان تا می‌توانند، می‌دوشند و می‌نوشند و اگر جرعه شیری در کاسه طمع شان نریخت، ذبحش می‌کنند؛ خلاص!

اما در کشورهایی که امنیت درون‌زا دارند، نخستین دشواری دشمن، رسیدن به دری است که نمی‌دانند چگونه باید از آن بگذرند. نزدیک در که شوند، نمی‌دانند داغ و درفش‌هایی که در کمین شان است، کجا تعبیه شده. نمی‌دانند که چطور باید از دروازه بگذرند و اگر توانستند که از در بگذرند(که نمی‌توانند)، چند مرد جنگی آن سوی دروازه منتظرشان هستند و چند مشت سنگین به استقبال شان خواهد آمد، همین هراسان شان می‌کند. امنیت درون‌زای نظام جمهوری اسلامی ایران از همین جنس است. بیش از چهل سال است که جنگاوران هوشیار ایرانی در ارتش و سپاه، روی پای خود ایستاده و دروازه طمع دشمن را بسته‌اند. مهم‌ترین متاع کشور عزیزمان، امنیت، عزت، اقتدار، استحکام، ابهت و هر چه در شأن دلبستگان به صفات جلاله الهی رواست، هم تولید می‌کنند. اگر دانشور به علمش و کارور به عملش می‌رسد، اگر صنعتگر به محصولش می‌رسد و اگر چراغ تجارتخانه‌ها روشن است، از یمن حضور همین جنگاوران است. امنیت که باشد، همه اینها هست و وقتی نباشد، هیچ کدام شان نیستند، اگر هم باشند بی‌ارزش و بی‌اعتبارند.

جنگاوران ارتش که این روزها در رزمایش مشترک ذوالفقار ۹۹ شکوه غیرت شان را تماشا کردیم، در تمام این سال‌ها، پیچیده‌ترین و پیشرفته‌ترین جنگ‌افزارها را تولید کرده و به کار بسته‌اند تا متاع امنیت ملت بزرگ ایران و نظام اسلامی را تولید کرده باشند. اینان در جنگ خوش درخشیده‌اند و حالا هم که رسماً در جنگ نیستند، بلندی و شکوه دیوارهای اقتدار و امنیت نظام را بخوبی نمایش می‌دهند و بیش از همه خاطرجمعی و دل آسودگی که برای هم میهنانمان به بار آورده‌اند، شرر به دل دشمن ریخته‌اند. ارتش‌ها یا باید در حال جنگ و رویارویی با دشمن باشند، یا در حال آموزش و تمرین و صیقل دادن به سلاح‌هایشان. مهم‌ترین صحنه تمرین شان هم رزمایش‌هایی است که هیمنه جنگ‌افزارهای «ساخت ایران» را در دست جنگاوران ایرانی و پیش نگاه دشمن نمایان می‌کند و ناوگان شرارت را به لرزه می‌اندازد. حالا رزمندگان ارتش، با تجربه جنگ و اندوخته سازندگی و خودکفایی به اوج شکوه سربازی رسیده‌اند. جنگنده‌شان داخلی، سلاح شان داخلی و مرکب شان داخلی است و با دانش و رزمنامه ایرانی، با دکترین ایرانی وارد نبرد می‌شوند و واقعی‌ترین شرایط نبرد را با سلاح و مهمات واقعی تجربه می‌کنند. مهمتر از همه اینکه در همین تمرین‌ها و رزمایش‌ها هم تقابل با دشمن را تجربه می‌کنند. شناسایی و اخطار به پهپادها و جنگنده‌های رادارگریزی که می‌دانند اگر از تیررس جنگاور و جنگ‌افزار ایرانی خارج نشوند، عاقبت آر کیو ۱۷۰، هرمس و گلوبال هاوک، سرنوشت محتوم شان است. ناوهای هواپیمابر سنگین و پرطمطراق شان از هراس موشک‌های قادر و نور و نصر ایرانی، آب های مجاور ایران را در هنگام رزمایش خالی می‌کنند. نگرانند که مبادا پر سیمرغ ایرانی به پروبال سیاه شان بگیرد و روزشان را سیاه کند، تا در کمند زیردریایی فاتح بیفتند. دشمن می‌داند که اینجا ایران است؛ امنیتش از بستر اقیانوس تا اوج آسمان با اراده ایرانی و دلاوران ارتشی‌اش تأمین می‌شود و این مرکب اراده را تا هرجا که لازم بدانند، پیش می‌رانند. نگران است که با برداشته شدن تحریم‌ها، همه جای دنیا با الگوی ایرانی مقابله با استکبار مواجه شوند، هرچند تحریم هم نتوانسته دست بلند فاتحانمان را ببندد.

فارس

زمزم
آگهی مناقصه حمل و نقل زمزم ایران نوبت دوم ۹۹/۳

شرکت زمزم ایران در نظر دارد: نسبت به انتخاب پیمانکار جهت حمل محصولات تولیدی خود از مبدأشهر تهران به سایر نقاط کشور و بالعکس از طریق مناقصه اقدام نماید.

لذا از کلیه شرکت‌های حمل و نقل که توانایی و سابقه فعالیت در این زمینه را دارند، دعوت به عمل می‌آید، از مورخ ۱۳۹۹/۰۶/۲۲ لغایت ۱۳۹۹/۰۷/۰۳ جهت دریافت فرم شرایط شرکت در مناقصه، از ساعت ۸ صبح لغایت ۱۶ به آدرس خیابان انقلاب، بین خیابان حضرت ولیعصر (عج) و خیابان حافظ، خیابان خارک، پلاک۲۴ (واحد دبیرخانه) مراجعه نمایند.

آخرین مهلت تحویل پاکت پیشنهادات ساعت ۱۲ روز پنج‌شنبه مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۰۳ می‌باشد.